

Міністерство освіти і науки України
Національна металургійна академія України
Кафедра перекладу та іноземних мов

Затверджую:
Перший проректор
професор В.П. Іващенко
«10» __04.____2018 р.

Програма навчальної дисципліни

Переклад у галузі металургії, економіки і менеджменту (нім.)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 035 Філологія
Спеціалізація: 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша - англійська
Освітньо-професійна програма: Переклад з англійської мови
Освітній рівень: Перший бакалаврський

Опис дисципліни навчального курсу

Загальна характеристика навчальної дисципліни	Спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Тип навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS: 6 Кількість модулів: 6 Загальна кількість годин на вивчення дисципліни: 180 з них: практичних: 88 самостійна робота студента: 92 Кількість аудиторних годин на тиждень: 5/6 Кількість годин самостійної роботи студента на тиждень: 6,25	Шифр та назва спеціальності спеціальність 035.041 «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська)» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» Освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»	Назва циклу навчального плану Дисципліна за вибором Денна форма навчання Нормативна Курс: IV Семестр: VII, чверть XIII, XIV Вид контролю: екзамен

Розподіл навчальних годин (Денна форма навчання)

	Усього	Чверті	
		13	14
Усього годин за навчальним планом, у тому числі:	180	90	90
Аудиторні заняття, з них:	88	40	48
Лекції	0	0	0
Лабораторні роботи	0	0	0
Практичні заняття	88	40	48
Семінарські заняття	0	0	0
Самостійна робота, у тому числі при:	92	50	42
підготовці до аудиторних занять	44	20	24
підготовці до модульних контрольних робіт (екзамену)	12	3	9
виконанні курсових проектів (робіт)	0	0	0
виконанні індивідуальних завдань	12	12	0
опрацюванні розділів програми, які не викладаються на лекціях	24	15	9
Заходи семестрового контролю			підсумкова оцінка, семестрова (екзамен)

Характеристика дисципліни

Мета вивчення дисципліни: дисципліна «Переклад у галузі металургії, економіки і менеджменту (нім)», викладається студентам на 4 курсі і базується безпосередньо на знаннях та навичках отриманих при вивченні дисциплін на попередніх курсах, а саме: «Вступ до перекладознавства», «Практичний курс другої іноземної мови і перекладу», «Теорія і практика перекладу з другої іноземної мови (німецька мова)», «Практика перекладу», «Основи редагування перекладів».

В результаті вивчення дисципліни фахівець повинен **знати:**

- класифікації перекладу й різні перекладацькі стратегії;
- загальні моделі перекладу, перекладацькі трансформації й засоби їх застосування;
- поняття про лексичні й граматичні аспекти перекладу.

Підготовлений фахівець повинен **вміти:**

- здійснювати перекладацький аналіз тексту;
- користуватись різними типами словників, довідниками й паралельними текстами;

- сегментувати текст на одиниці перекладу;
- ідентифікувати терміни в тексті оригіналу й підбрати їм термінологічні еквіваленти;
- забезпечувати адекватне графічне оформлення тексту перекладу;
- реферувати тексти рідною та іноземною мовами.

Критерії успішності - отримання позитивної оцінки при виконанні екзаменаційних робіт.

Засоби діагностики успішності навчання – комплект екзаменаційних робіт.

Зв'язок з іншими дисциплінами – набуті знання студенти використовують для кращого розуміння дисциплін «Грамматичні проблеми перекладу», «Проблеми соціокультурного варіювання мови в аспекті перекладу», «Проблеми перекладу науково-технічного перекладу», «Критика і редагування художнього перекладу», «Редагування технічного перекладу».

Структура дисципліни

Модуль	Тема лекції (заняття) та обсяг, годин	Захід модульного контролю
1	Текст металургійної тематики як різновид науково-технічного стилю	
	<u>Практичні роботи</u>	
	1. Особливості науково-технічної комунікації. Основні типи текстів металургійної тематики та види їх перекладу	4
	2. Знайомство з різними видами словників та формування навичок роботи з ними під час перекладу текстів науково-технічного стилю	4
	3. Лексико-семантичні особливості текстів металургійної тематики. Аналіз перекладу термінології в різних терміносистемах.	4
	<u>Самостійна робота</u>	
	<i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i>	
1. Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту металургійної тематики.	6	
<i>Виконання індивідуального завдання</i>		
1. Лексико-граматичний тест №1, №2	6	
Підготовка до аудиторних занять	6	

	Усього:	30		
2	Лексико-семантичні особливості перекладу текстів металургійної тематики.			
	<u>Практичні роботи</u>			
	1. Особливості металургійної термінології. Переклад і оформлення схем, формул, таблиць та ін. в технічних текстах.	4	Індивідуальне завдання	
	2. Аналітичне читання та сегментування тексту. Словникові та контекстуальні значення. Вибір відповідників.	4		
	3. Термінологічна синонімія та антонімія. Значення лексичної сполучуваності при виборі слова.	4		
	<u>Самостійна робота</u>			
	<i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i>			
	1. Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту металургійної тематики.	6		
	<i>Виконання індивідуального завдання</i>			
	1. Лексико-граматичний тест №3, №4	6		
Підготовка до аудиторних занять	6			
	Усього:	30		
3	Структурно-граматичні особливості перекладу текстів металургійної тематики.			
	<u>Практичні роботи</u>			
	1. Запозичення та інтернаціональна лексика в німецькомовних текстах металургійної тематики.	4	Контрольна робота (тестування)	
	2. Структурно-граматичні особливості текстів металургійної тематики. Структура речень, способи їх перекладу з німецької мови на українську.	4		
	3. Складні синтаксичні конструкції у текстах металургійної тематики.	4		
	4. Способи та перекладацькі прийоми передачі жанрової специфіки металургійних текстів.	4		
	<u>Самостійна робота</u>			
	<i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i>			
	1. Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту металургійної тематики.	3		
	Підготовка до аудиторних занять	8		
Підготовка до модульного контролю	3			
	Усього:	30		
4	Економічний текст як одиниця перекладу.			

	<p><u>Практичні роботи</u></p> <p>1. Функціонально-стильові особливості економічних текстів. Сучасні різновиди економічних текстів та види їх перекладу 4</p> <p>2. Знайомство з різними видами словників та довідкових матеріалів і формування навичок роботи з ними під час перекладу текстів економічної тематики. 4</p> <p>3. Лексико-семантичні особливості текстів економічної тематики. Аналіз перекладу термінології в різних терміносистемах. 4</p> <p>4. Особливості економічної термінології. Переклад і оформлення схем, формул, таблиць та ін. в економічних текстах. 4</p> <p><u>Самостійна робота</u></p> <p><i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i></p> <p>1. Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту економічної тематики. 3</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 8</p> <p>Підготовка та складання екзамену 3</p> <p style="text-align: right;">Усього: 30</p>	Екзамен
5	<p>Лексичні труднощі перекладу економічних текстів.</p> <p><u>Практичні роботи</u></p> <p>1. Лексичні труднощі перекладу економічних текстів. Безеквівалентна лексика. 4</p> <p>2. Відтворення власних назв та скорочень. Географічні назви. Імена, прізвища і прізвиська. Назви газет та журналів. Назви різних інституцій. 4</p> <p>3. Типові синтаксичні структури, кліше, усталені вирази, фразеологічні одиниці в економічних текстах та труднощі їх перекладу. 4</p> <p>4. Синтаксичні труднощі перекладу. Принципи перекладу порядку слів у простих та ускладнених реченнях. 4</p> <p><u>Самостійна робота</u></p> <p><i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i></p> <p>1. Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту економічної тематики. 3</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 8</p> <p>Підготовка та складання екзамену 3</p> <p style="text-align: right;">Усього: 30</p>	Контрольна робота (тестування)
6	Нормативні вимоги до перекладу текстів з економіки та менеджменту.	

	<p><u>Практичні роботи</u></p> <p>1. Основні нормативні вимоги до перекладу текстів у сфері економіки та менеджменту. Адекватна передача композиційних, жанрово-стилістичних та прагматичних особливостей оригіналу тексту на українську мову. 4</p> <p>2. Поняття стилю та експресії. Змішення слів різного стилістичного забарвлення. Передача образних засобів при перекладі. 4</p> <p>3. Різновиди реферування та анотування статей з економіки та менеджменту німецькою та українською мовами. 4</p> <p>4. Електронний переклад. Редагування машинного перекладу текстів з економіки та менеджменту. Основні перекладацькі правки тексту. 4</p> <p><u>Самостійна робота</u></p> <p><i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i></p> <p>1. Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту з менеджменту. 3</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 8</p> <p>Підготовка та складання екзамену 3</p> <p style="text-align: right;">Усього: 30</p>	Екзамен
--	--	---------

Зміст дисципліни

Практичні заняття

№№ з/п	Тема заняття та її зміст	Тривалість (годин)
1	<p>Особливості науково-технічної комунікації. Основні типи текстів металургійної тематики та види їх перекладу</p> <p>Вступ. Особливості науково-технічної комунікації. Основні типи текстів металургійної тематики та види їх перекладу (повний письмовий переклад, реферативний переклад, анотаційний переклад, послідовний і синхронний переклад).</p>	4
2	<p>Знайомство з різними видами словників та формування навичок роботи з ними під час перекладу текстів науково-технічного стилю</p> <p>Знайомство з різними видами словників та формування навичок роботи з ними під час перекладу текстів науково-технічного спрямування.</p>	4
3	<p>Лексико-семантичні особливості текстів металургійної тематики. Аналіз перекладу термінології в різних терміносистемах.</p> <p>Лексико-семантичні особливості текстів металургійної тематики. Аналіз</p>	4

	перекладу термінології в різних терміносистемах.	
4	Особливості металургійної термінології. Переклад і оформлення схем, формул, таблиць та ін. в технічних текстах. Особливості металургійної термінології. Переклад і оформлення схем, формул, таблиць та ін. в технічних текстах.	4
5	Аналітичне читання та сегментування тексту. Словникові та контекстуальні значення. Вибір відповідників. Аналітичне читання та сегментування тексту. Словникові та контекстуальні значення. Вибір відповідників. Здобуття навичок вибору необхідного відповідного контексту значення слова	4
6	Термінологічна синонімія та антонімія. Значення лексичної сполучуваності при виборі слова. Термінологічна синонімія та антонімія. Значення лексичної сполучуваності при виборі слова. Аналіз частотності та доцільності використання описових предикатів для опису виробничих процесів в металургії та особливості їх перекладу.	4
7	Запозичення та інтернаціональна лексика в німецькомовних текстах металургійної тематики. Запозичення та інтернаціональна лексика в німецькомовних текстах металургійної тематики.	4
8	Структурно-граматичні особливості текстів металургійної тематики. Структура речень, способи їх перекладу з німецької мови на українську. Структурно-граматичні особливості текстів металургійної тематики. Структура речень, способи їх перекладу з німецької мови на українську. Перекладацький аналіз синтаксису тексту.	4
9	Складні синтаксичні конструкції у текстах металургійної тематики. Складні синтаксичні конструкції у текстах металургійної тематики мови. Аналіз вживання сполучників та артиклів.	4
10	Способи та перекладацькі прийоми передачі жанрової специфіки металургійних текстів. Способи та перекладацькі прийоми передачі жанрової специфіки металургійних текстів. Мовленнєві штампи, особливості перекладу назв, заголовків статей, способи передачі буквених абревіатур.	4
11	Функціонально-стильові особливості економічних текстів. Сучасні різновиди економічних текстів та види їх перекладу Функціонально-стильові особливості економічних текстів. Сучасні різновиди економічних текстів та види їх перекладу (повний письмовий переклад, реферативний переклад, анотаційний переклад, послідовний і синхронний переклад).	4
12	Знайомство з різними видами словників та довідкових матеріалів і формування навичок роботи з ними під час перекладу текстів	4

	економічної тематики. Знайомство з різними видами словників та довідкових матеріалів і формування навичок роботи з ними під час перекладу текстів економічної тематики.	
13	Лексико-семантичні особливості текстів економічної тематики. Аналіз перекладу термінології в різних терміносистемах. Лексико-семантичні особливості текстів економічної тематики. Аналіз перекладу термінології в різних терміносистемах.	4
14	Особливості економічної термінології. Переклад і оформлення схем, формул, таблиць та ін. в економічних текстах. Особливості економічної термінології. Переклад і оформлення схем, формул, таблиць та ін. в економічних текстах.	4
15	Лексичні труднощі перекладу економічних текстів. Безеквівалентна лексика. Лексичні труднощі перекладу економічних текстів. Безеквівалентна лексика. Реалії та способи їх відтворення: транскрипція, гіпогіперонімічний переклад, уподібнення, міжмовна конотативна транспозиція, перифрастичний переклад (дескриптивна перифраза), контекстуальне тлумачення реалій, ситуаційний відповідник, калькування.	4
16	Відтворення власних назв та скорочень. Географічні назви. Імена, прізвища і прізвиська. Назви газет та журналів. Назви різних інституцій. Відтворення власних назв та скорочень. Географічні назви. Імена, прізвища і прізвиська. Назви газет та журналів. Назви різних інституцій. Роль традиції у передачі власних імен, назв і географічних назв.	4
17	Типові синтаксичні структури, кліше, усталені вирази, фразеологічні одиниці в економічних текстах та труднощі їх перекладу. Типові синтаксичні структури, кліше, усталені вирази, фразеологічні одиниці в економічних текстах та труднощі їх перекладу.	4
18	Синтаксичні труднощі перекладу. Принципи перекладу порядку слів у простих та ускладнених реченнях. Синтаксичні труднощі перекладу. Принципи перекладу порядку слів у простих та ускладнених реченнях. Семантично-структурні особливості та переклад різних типів підрядних речень Поширене означення. Семантична класифікація модальних дієслів та їх аналіз.	4
19	Основні нормативні вимоги до перекладу текстів у сфері економіки та менеджменту. Адекватна передача композиційних, жанрово-стилістичних та прагматичних особливостей оригіналу тексту на українську мову. Основні нормативні вимоги до перекладу текстів у сфері економіки та менеджменту. Адекватна передача композиційних, жанрово-стилістичних та прагматичних особливостей оригіналу тексту на українську мову.	4
20	Поняття стилю та експресії. Змішення слів різного стилістичного	4

	зabarвлення. Передача образних засобів при перекладі. Поняття стилю та експресії. Змішення слів різного стилістичного забарвлення. Передача образних засобів при перекладі. Переклад метафор. Стереотипні та авторські метафори. Розгорнуті метафори. Переклад метонімії.	
21	Різновиди реферування та анотування статей з економіки та менеджменту німецькою та українською мовами. Різновиди реферування та анотування статей з економіки та менеджменту німецькою та українською мовами.	4
22	Електронний переклад. Редагування машинного перекладу текстів з економіки та менеджменту. Основні перекладацькі правки тексту. Електронний переклад. Редагування машинного перекладу текстів з економіки та менеджменту. Основні перекладацькі правки тексту. Складання за допомогою паралельних текстів та реферативної літератури німецько-українського тезаурусу за темою.	4

Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях

№№ з/п	Назва теми та її зміст	Тривалість (годин)
1	Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту металургійної тематики. Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту [10, с. 5-16].	6
2	Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту металургійної тематики. Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту [10, с. 16-31].	6
3	Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту металургійної тематики. Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту [10, с. 31-42].	3
4	Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту економічної тематики. Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту [7, с. 158-178].	3
5	Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту економічної тематики. Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту [7, с. 178-197].	3
6	Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту з менеджменту.	3

Переклад, перекладацький аналіз та анотування німецькою та українською мовами тексту [7, с. 197-210].	
---	--

Індивідуальні завдання

№№ з/п	Назва завдання та його зміст	Тривалість (годин)
1	Лексико-граматичний тест №1, №2	6
2	Лексико-граматичний тест №3, №4	6

Рекомендована література

Основна література

1. Асоціація перекладачів України. Письмовий переклад: стандарти професії. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.uta.org.ua/translation_standards
2. Д'яков А. С. Основи термінотворення: семантичні та соціолінгвістичні аспекти / А. С. Д'яков, Т. Р. Кияк, З. Б. Куделько. - К. : Вид. дім "KM Academia", 2000. - 216 с.
3. Каштанова Е.С., Освенская Л.Г. Пособие по немецкому языку для металлургических вузов.- М., Изд-во: Высшая школа, 1977. - 160с.
4. Кияк Т.Г Перекладознавство (німецько-український напрям) : підручник / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. – 543 с.
5. Kleines Polytechnisches Wörterbuch- Russisch-Deutsch. – Berlin., Fachverlag GmbH Langenscheidt, 1996. – 383 S.
6. Левицкая Е.В. Лексическая тетрадь: Пособие для чтения и перевода немецкой научной и технической литературы. – М.: Наука, 1975. – 293 с.
7. Михайлов Л.Г., Вебер Г., Вебер Ф. Deutsche Wirtschaftssprache, Management, Marketing, Wirtschaftslehre (Немецкий язык (бизнес, маркетинг, коммерция). – М.: Изд-во УРАО, 1998. - 304 с.
8. Немецко-русский металлургический словарь: В 2-х т./ Б.С. Гуляницкий, А.П. Леонтьев, И.А. Леонтьев и др. – М.: РУССО, 1996. – 558 с.
9. Прутчикова В.В. Практика перекладу технічних текстів німецької мови. Металургійне виробництво. Ч. 1: Навч. Посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, - 2012. – 52 с.

10. Прутчикова В.В. Практика перекладу технічних текстів німецької мови. Металургійне виробництво. Ч. 2 : Навч. Посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, - 2012. – 47 с.
11. Стрелковий Г. М., Латышев Л. К. Научно-технический перевод. - М.: Просвещение, 1980. – 176 с.

Додаткова література

1. Achilles U. Marktplatz. Deutsche Sprache in der Wirtschaft: Begleitbuch zur Hörfunkserie der Deutschen Welle / Achilles U., Klaus D., Pleines W. – Köln : Labonte, Verlag für Verlagsmarketing, 2001. – 295 S.
2. Брандес М.П., Провоторов В.И. Предпереводческий анализ текста (для институтов и факультетов иностранных языков): Учеб пособие. - 3-е изд., стереотип. - М.: НВИ-ТЕЗАУРУС, 2001.- 224с.
3. Крушельницкая К.Г., Попов М.Н. Советы переводчикам: Справочное пособие по немецкому языку.- М.: Высш. шк., 1992.
4. Марчук Ю. Н. Основы терминографии. – М., ЦИИ МГУ, 1992.
5. Огуй О.Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу. – Чернівці: Рута, 2004. – 256 с.
6. Семенов А. Л. Контекстологический словарь основных терминов маркетинга. М.: ВЦП, 1994.
7. Терминологические особенности перевода научно-технических текстов с немецкого языка на русский: Метод. пособие/ ВЦП. - М.,1985.

Укладач:

к. філол. н., доц.

І.В. Острецова

Завідувач кафедри перекладу та іноземних мов:

В.В. Прутчикова

Програму затверджено на засіданні НМК за спеціальністю 035 - Філологія
Протокол № 4 від 05.04. 2018 року

Голова НМК:

В.В. Прутчикова

Узгоджено:

Начальник навчального відділу:

В.Б. Пульпінський